

Strandslopers aan banden

Veel oude zeeschepen uit de hele wereld worden onder erbarmelijke omstandigheden gesloopt op de stranden van Bangladesh. De hoogste rechter in dat land heeft bepaald dat die sloperijen snel moeten verdwijnen. De sector wacht met spanning af wat zo'n uitspraak waard is.

Door Dick Offringa

De tegenstanders van de sloop van schepen op de stranden van Bangladesh hebben deze week een belangrijk winstpunt gescoord. Het hoogste rechtsorgaan in dit land heeft deze milieu-onvriendelijke activiteiten illegaal verklaard. Maar of ze echt op korte termijn zullen verdwijnen, is voor Bernard Veldhoven, secretaris van de International Ship Recycling Association (ISRA) in Den Haag de vraag.

Jaarlijks verdwijnen in de wereld circa duizend zeeschepen onder de slopershamer. De komende jaren zal het aantal naar verwachting hoger uitvallen nu de reders wereldwijd last hebben van de economische crisis. Voor oude schepen is sloop goedkoper dan stilleggen. Stilleggen kost geld, bij sloop vangen ze nog circa 200 dollar per ton staal.

Zeeschepen gaan circa dertig jaar mee. Westerse rederijen verkopen hun schepen meestal halverwege de levensduur of eerder. De schepen hebben dan nog een aardige restwaarde en reders mijden zo hoge onderhoudskosten. Daarnaast kunnen ze met 'jonge' schepen voldoen aan de steeds strengere milieu-eisen voor Europese en Amerikaanse wateren. De keerzijde hiervan is dat westerse reders in verreweg de meeste gevallen geen invloed meer hebben op de keuze waar en hoe oude schepen worden gesloopt.

Met iede ogen ziet de ISRA de sloopschepen opstomen naar Pakistan, India en Bangladesh. Landen die met graagte het sloopwerk hebben overgenomen van werven in de rest

Op de tankers en containerschepen worden nu nog op de stranden van Bangladesh gesloopt.

Foto AFP

van de wereld, die zich liever toelagen op nieuwbouw. Maar tegelijk landen die het tot nu toe niet zo nauw nemen met milieu-regels. In Bangladesh zijn alleen al o bij Sitakundu 30.000 mensen dagelijks op het strand aan de slag met de sloopwerkzaamheden.

Bij elke vloed neemt de zee alle materiaal mee, dat in de westerse wereld gescheiden moet worden ingezameld en gecontroleerd moet worden verwerkt. Asbest, olie, kunststof, alles wat de staalboeren

niet nodig hebben, verdwijnt letterlijk uit beeld, zo waarschuwt de milieuorganisatie Greenpeace al jaren.

De Europese Unie heeft van de Europarlementariërs opdracht gekregen maatregelen te nemen. ISRA, waarbij de afgelopen twee jaar een Nederlandse, zes Turkse, een Amerikaanse en twee Chinese sloperijen zijn aangesloten, pleit daar ook voor.

De ISRA-leden kunnen qua kosten nooit opboksen tegen bedrijven die alle spelregels

ook de arbeidsomstandigheden in Bangladesh zijn belaberd - aan hun laars lappen, aldus Veldhuizen. „Wij zijn niet tegen de sloperijen daar, maar ze moeten dat werk wel op een fatsoenlijke manier doen. De eigenaren daar doen aan zelfverrijking. Ze hebben de afgelopen jaren hoge bedragen gevangen. Dat geld hadden ze allang in een goede infrastructuur kunnen steken.”

Europa en de ISRA hebben hun hoop gevestigd op de VN-organisatie International

Maritime Organisation (IMO). Die werkt aan een verdrag om milieu-onvriendelijke slooppraktijken te keren. De grote vraag is of landen, die het nu niet zo nauw nemen met het milieu, dit verdrag ooit zullen ondertekenen.

Voor Veldhuizen komt de uitspraak van het Hof in Bangladesh daarom op een prachtig moment. Immers, als de regering daar zijn eigen rechtspraak erkent, zal het landbestuur dit nieuwe verdrag zeker moeten erkennen.